Exam. Code: 216704 Subject Code: 5454

M.A. Political Science 4th Sem. (Batch 2020-22) RESEARCH METHODS IN SOCIAL SCIENCE

Paper-XIX

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—80

Note: — Attempt *five* questions in all, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section. All questions carry equal marks.

SECTION-A

- Define nature and steps of scientific research. Examine its salient characteristics.
- 2. Define Hypothesis. Discuss its role in research with various examples.

SECTION-B

- Define Research Design. Discuss its need and importance in Social Science Research.
- 4. Discuss the several types of sampling with various examples.

SECTION—C

Discuss the limitations of survey method in Social Science Research.

14634(2522)/IY-14073

(Contd.)

6. Define a questionnaire. What are the essential ingredients of a good questionnaire?

SECTION-D

- 7. Discuss various methods of Data Processing. Which method do you consider most important and why?
- How is a Research Report prepared? Examine the difficulties and pitfalls involved in Report Writing.

(Punjabi Version)

ਨੌਟ :— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ-ੳ

- ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਵਿਭਿੰਨ-ਵਿਭਿੰਨ ਸੌਪਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ਪੂਰਵ-ਧਾਰਣਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਰੋਲ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਣਾ ਸਹਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਅ

- ਖੋਜ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ਸਮਾਜਿਕ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- ਸੈਂਪਲਿੰਗ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।

14634(2522)/IY-14073

2

(Contd.)

ਭਾਗ-ੲ

- ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿਧੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨਸੂਚੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਸੂਚੀ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਗ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?

ਭਾਗ-ਸ

- 7. ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਕਿੳਂ ?
- 8. ਖੋਜ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ? ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਣ ਲਗਿਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਔਂਕੜਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।